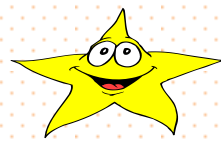

CHÀO MỪNG CÁC EM
ĐẾN VỚI GIỜ HỌC TRỰC TUYẾN NGỮ VĂN!

NĂM HỌC: 2021 - 2022

Ngữ văn 9

TUẦN 5

Tiết 21 – Làm văn

MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

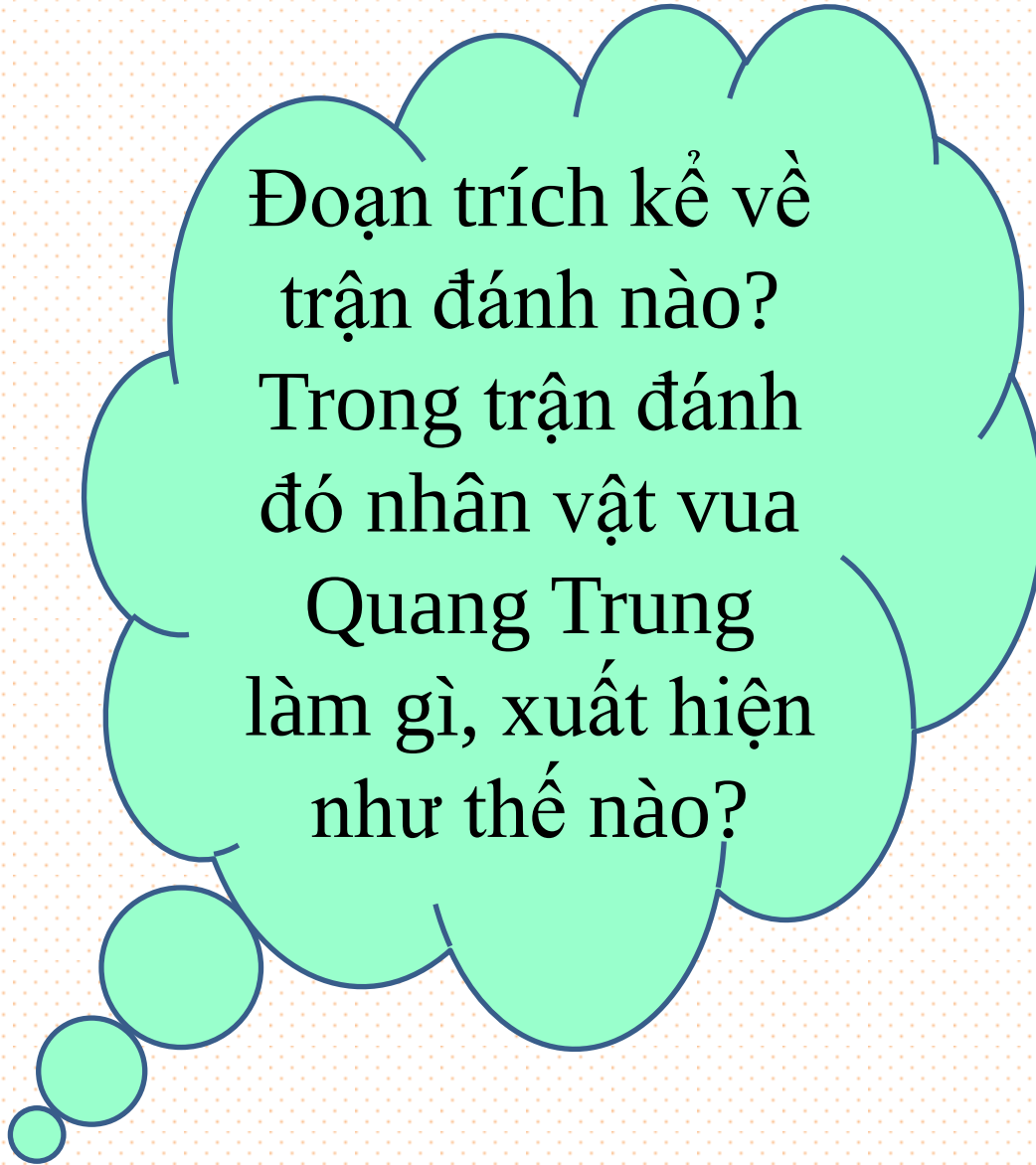
Tiết 21 – Làm văn: MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I/ Tìm hiểu yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự

1. Tìm hiểu: Đoạn trích : SGK/ 91.

a/- Đoạn trích kể về trận đánh đồn Ngọc Hồi của vua Quang Trung.

- Vua Quang Trung chỉ huy đội quân đánh đồn Ngọc Hồi. Ông cười voi đi đốc thúc.

Đoạn trích kể về trận đánh nào? Trong trận đánh đó nhân vật vua Quang Trung làm gì, xuất hiện như thế nào?

Tiết 21 – Làm văn: MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I/ Tìm hiểu yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự

1. Tìm hiểu: Đoạn trích SGK/ 91

a/

b/ Các chi tiết miêu tả:

- Lấy sáu chục tấm ván , cứ ghép liền ba tấm làm một bức, bên ngoài lấy rơm dấp nước phủ kín.

- Cứ mười người khiêng một bức, lưng giắt dao ngắn, hai mươi người khác đều cầm binh khí theo sau, dàn thành hình chữ nhất.

- Vua Quang Trung cưỡi voi đi đốc thúc.

- Khói tỏa mù trời, cách gang tấc không thấy gì.

- Đội khiêng ván vừa che vừa xông thẳng lên trước ...quăng ván xuống đất, ai nấy cầm dao ngắn chém bừa...

- Quân Thanh bỏ chạy tán loạn, giày xéo lên nhau.

- Quân Tây Sơn chém giết lung tung, thây chất đầy đồng, máu chảy thành suối...

-> Miêu tả quân Nam và quân Thanh trong cuộc chiến đấu.

Chỉ ra chi tiết miêu tả trong đoạn trích. Các chi tiết ấy nhằm thể hiện những đối tượng nào?

CÁC SỰ VIỆC CHÍNH TRONG ĐOẠN TRÍCH

- Vua Quang Trung cho ghép các tấm ván lại, cứ mười người khiêng một bức rồi tiến sát đồn Ngọc Hồi.
- Quân Thanh bắn ra không trúng người nào, sau đó phun khói lửa.
- Quân của vua Quang Trung khiêng ván nhất tề xông lên mà đánh.
- Quân Thanh chống đỡ không nổi, tướng nhà Thanh là Sầm Nghi Đống thắt cổ chết. Quân Thanh đại bại.

Nếu chỉ kể sự việc diễn ra như thế thì nhân vật vua Quang trung có nổi bật không? Trận đánh có sinh động không? Tại sao?

Vai trò của yếu tố miêu tả trong đoạn trích?

Tiết 21 – Làm văn: MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I/ Tìm hiểu yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự

1. Tìm hiểu: Đoạn trích SGK/ 91

a/- Đoạn trích kể về trận đánh đồn Ngọc Hồi của vua Quang Trung.

- Vua Quang Trung chỉ huy đội quân đánh đồn Ngọc Hồi. Ông cưỡi voi đi đốc thúc.

b/ Các chi tiết miêu tả:

=> Các yếu tố miêu tả làm cho câu chuyện trở nên sinh động hấp dẫn, gợi cảm.

2. Ghi nhớ: SGK/ 92

II. Luyện tập

Bài tập 1/ 92

a/ Tìm yếu tố tả người trong đoạn trích **Chị em Thúy Kiều**. Phân tích giá trị của yếu tố miêu tả ấy trong việc thể hiện nội dung đoạn trích.

b/ Tìm yếu tố tả cảnh trong đoạn trích **Cảnh ngày xuân**. Phân tích giá trị của yếu tố miêu tả ấy trong việc thể hiện nội dung đoạn trích

Bài tập 1/92

a/ Đoạn trích *Chị em Thúy Kiều*

- “*Mai cốt cách, tuyết tinh thần*”

Hình ảnh ước lệ tượng trưng gợi tả vẻ đẹp duyên dáng thanh cao, trong trắng của người thiếu nữ.

- “*Khuôn trăng đầy đặn, nét ngài nở nang*”, “*Hoa cười ngọc thốt*”, “*Mây thua nước tóc*”, “*Tuyết nhường màu da*”.

Hình ảnh ước lệ gợi tả vẻ đẹp phúc hậu, đoan trang quý phái của Thúy Vân

“*Làn thu thủy, nét xuân sơn.*

Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh”.

Hình ảnh ước lệ gợi tả vẻ đẹp sắc sảo, mặn mà của Thúy Kiều .

=> tả người, yếu tố miêu tả nhằm làm nổi bật vẻ đẹp của Thúy Vân và Thúy Kiều. Thúy Vân tròn đầy, đoan trang, phúc hậu còn Thúy Kiều sắc sảo, mặn mà.

Bài tập 1/92

b/ Đoạn trích *Cảnh ngày xuân*.

*“Cỏ non xanh tận chân trời.
Cành lê trắng điểm”.*

Tả cảnh thiên nhiên đẹp, trong trẻo thanh khiết, giàu sức sống.

- *“Gần xa yến anh”, “Dập dìu giai nhân”, “Ngựa xe như
nê”, “Ngõn ngang kéo lên, “Thoi vànggiấy bay”.*

Tả cảnh sinh hoạt gợi không khí tấp nập, vui vẻ, nhộn nhịp...trong lễ hội Thanh minh.

“Nao nao Dịp cầubắc ngang”

Tả cảnh vật vắng vẻ, gợi cảm xúc băng khuâng, xao xuyến

=> tả cảnh: cảnh thiên nhiên đẹp, trong trẻo (buổi sáng), cảnh lễ hội đông vui, tấp nập, cảnh chiều thơ mộng nhưng đượm buồn.

Bài tập 2/92

Dựa vào đoạn trích ***Cảnh ngày xuân*** viết một đoạn văn tự sự kể về việc chị em Thúy Kiều đi chơi trong buổi chiều ngày Thanh minh trong đó có sử dụng yếu tố miêu tả.

-Viết đoạn văn tự sự đầy đủ các ý như trong đoạn trích.

- Sử dụng yếu tố miêu tả để:

+Tả cảnh bức tranh mùa xuân .

+Tả cảnh mọi người đi du xuân.

+ Tả cảnh chị em Thúy Kiều du xuân trở về.

Bài tập 3/92

Giới thiệu trước lớp về vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều bằng lời của mình.

Gợi ý:

- Giới thiệu chung về vẻ đẹp hai chị em.
- Vẻ đẹp của Thúy Vân
- Vẻ đẹp của Thúy Kiều

Lưu ý: dùng lời văn của mình để mình tả, có thể sử dụng thêm các biện pháp nghệ thuật khác để bài văn sinh động, hấp dẫn hơn

TIẾT 21 : MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I. Tìm hiểu yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự

1. Tìm hiểu ví dụ (Sgk)

2. Ghi nhớ :

a/- Đoạn trích kể về trận đánh đồn Ngọc Hồi của vua Quang Trung.

- Vua Quang Trung chỉ huy đội quân đánh đồn Ngọc Hồi. Ông cười voi đi đốc thúc.

b/ Các chi tiết miêu tả:

-Lấy sáu chục tấm ván , cứ ghép liền ba tấm làm một bức, bên ngoài lấy rơm dấp nước phủ kín. (sự việc)

-Cứ mười người khiêng một bức, lưng giắt dao ngắn, hai mươi người khác đều cầm bình khí theo sau, dàn thành hình chữ nhật.

-Vua Quang Trung cười voi đi đốc thúc.

-Khói tỏa mù trời, cách gang tấc không thấy gì.(cảnh vật)

- Đội khiêng ván vừa che vừa xông thẳng lên trước ...quăng ván xuống đất, ai nấy cầm dao ngắn chém bừa...(hành động)

-Quân Thanh bỏ chạy tán loạn, giày xéo lên nhau.

-Quân Tây Sơn chém giết lung tung, thay chất đầy đồng, máu chảy thành suối...

Các yếu tố miêu tả làm cho câu chuyện trở nên sinh động hấp dẫn, gợi cảm.

II. Luyện tập

BT1:

- Đoạn trích “ Chị em Thúy Kiều”: tả người, yếu tố miêu tả (...) nhằm tái hiện chân dung của mỗi người” mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười “
- Đoạn trích “ Cảnh ngày xuân “ tả cảnh: cảnh thiên nhiên đẹp, trong trẻo (buổi sáng), cảnh lễ hội đông vui, tấp nập, cảnh chiều thơ mộng nhưng đượm buồn.

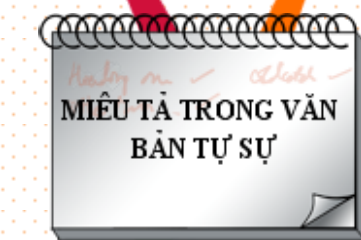
-BT2:Viết đoạn văn tự sự đầy đủ các ý như trong đoạn trích.

- Sử dụng yếu tố miêu tả để:

- +Tả cảnh bức tranh mùa xuân .
- +Tả cảnh mọi người đi du xuân.
- + Tả cảnh chị em Thúy Kiều du xuân trở về.

BT3: Giới thiệu trước lớp về vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều bằng lời văn của mình. (HS làm bài)

Gợi ý: Chú ý các yếu tố miêu tả ở bài tập 1 làm cho lời kể của mình cho sinh động, hấp dẫn.

II. Luyện tập ở nhà

Viết đoạn văn tự sự có sử dụng yếu tố miêu tả.

HƯỚNG DẪN TỰ HỌC

1/ Xem lại bài

2/ Hoàn thành bài tập

3/ Chuẩn bị bài “Miêu tả nội tâm trong văn bản tự sự”

- Đọc SGK

- Tìm hiểu các câu hỏi trong SGK

***Chúc các em học tập tốt!
Hẹn gặp lại!***

